

Justitiedepartementet
Enheten för immaterialrätt och transporträtt
103 33 Stockholm

Stockholm

Vår referens

Dnr

2018-06-07

Ulrica Dyrke

Ju2018/01146/L3

Remissyttrande – Grovt upphovsrättsbrott och grovt varumärkesbrott (SOU 2018:6)

Företagarna har givits möjlighet att yttra sig över rubricerat betänkande från Utredningen om vissa allvarliga immaterialrättsintrång och vill härmed framföra följande kommentarer.

Kort om utredningens förslag

Utredningen föreslår att den som har gjort sig skyldig till upphovsrättsbrott eller varumärkesbrott av normalgraden ska dömas till böter eller fängelse i högst två år. Om brottet är grovt, ska dömas för grovt upphovsrättsbrott eller grovt varumärkesbrott till fängelse i lägst sex månader och högst sex år.

Syftet är att det ska vara möjligt att i de allvarligaste fallen av upphovsrättsbrott och varumärkesbrott döma ut ett straff som står i proportion till brottets allvar. Avsikten är däremot inte att bidra till en mer allmän skärpning av straffen.

För att få en mer ändamålsenlig tillämpning föreslår utredningen nya förutsättningar för allmänt åtal vid upphovsrättsbrott och varumärkesbrott. Åklagare ska få väcka åtal när detta är påkallat från allmän synpunkt.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2019

Företagarnas synpunkter

Utredningens uppdrag omfattar upphovsrätt och varumärkesrätt, vilka båda är immaterialrätter av betydelse för enskilda företags utveckling och konkurrenskraft på marknaden. Upphovsrättens betydelse för företagen torde komma att växa i betydelse i och med den digitala utvecklingen (datorprogram).

Vi kan konstatera att små företag ofta inte har ekonomiska resurser att själva driva mål i domstol för att försvara sina immateriella rättigheter mot olika former av intrång. Det immaterialrättsliga skyddet riskerar därmed att bli en chimär för dessa företag.

Företagarna ser mot denna bakgrund positivt på utredningens förslag att införa en definition av grova upphovsrätts- och varumärkesbrott, som ska falla under allmänt åtal. Företagarna bedömer att den föreslagna reformen kan bidra till en ökad respekt för dessa immaterialrätter.

Företagarna ser positivt på utredningens inriktning att i stället för att föreslå en mer generell straffskärpning skapa en utökad straffskala. Detta möjliggör ett sanktionssystem som står i proportion till överträdelsens karaktär och allvar. Vi kan dock även konstatera att polisen och andra rättsvårdande myndigheter behöver tillräckligt hög kompetens inom det immaterialrättsliga området för att hantera denna typ av ärenden.

Angående utredningens begränsade uppdrag

Företagarna kan konstatera att regeringen har begränsat utredningens uppdrag till att endast omfatta sanktioner vid varumärkesbrott och upphovsrättsbrott.

Sanktionssystemet vid övriga immaterialrättsbrott såsom patentintrång och intrång i mönsterrätt omfattas inte. Detta innebär att utredningens förslag således inte tar ett helhetsgrepp om frågan om sanktioner inom det immaterialrättsliga området.

Företagarna vill understryka de olyckliga splittrande effekter som detta ger upphov till och som belyses i det särskilda yttrandet av experten Marianne Levin. De olika delarna i det immaterialrättsliga systemet bör inte ses isolerade från varandra. För företag som verkar på marknaden hänger de olika immaterialrätterna ihop. En splittring av sanktionssystemet framstår ogenomtänkt och kan leda till kontraproduktiva effekter.

Företagarna vill även framhålla att små företag som utsätts för patentintrång har synnerligen svårt att skydda sig, inte minst av kostnadsskäl.

Företagarna anser mot denna bakgrund att regeringen snarast bör initiera en översyn i syfte att införa motsvarande sanktionssystem och straffskärpningar vid intrång i patent- och mönsterrättigheter.

Företagarna

Patrik Nilsson

Chef Analys & Opinion

Ulrica Dyrke

Jurist